

Д. А. Антонюк,
кандидат технічних наук,
Запорізький національний університет

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Постановка проблеми. Інтенсивність розвитку регіонального підприємництва залежить від ефективності функціонування суб'єктів господарювання, діяльності державних органів влади, місцевого самоврядування, науки, системи підготовки кадрів та інфраструктури підтримки підприємництва. Саме остання визначає швидкість та якість взаємодії представників малого, середнього та великого бізнесу, забезпечує координацію, розвиток і створення сприятливого підприємницького середовища. Формуванню інфраструктури підприємництва на державному рівні на сьогодні приділяється достатня увага (положення Президентаської Програми економічних реформ на 2010 – 2014 рр. „Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, Закон України „Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” від 22 березня 2012 року [1; 2] тощо), але, разом із тим, відсутня належна підтримка підприємництва на регіональному рівні, що спричинено недостатньою її координацією та фінансуванням, незацікавленістю приватних організацій у розвитку інфраструктури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відповідно до чинного законодавства [2] „інфраструктурою підтримки малого і середнього підприємництва є підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, які провадять діяльність, спрямовану на розвиток суб'єктів малого і середнього підприємництва, їх інвестиційної та інноваційної активності, просування вироблених ними товарів (робіт, послуг), результатів інтелектуальної діяльності на внутрішній і зовнішній ринки”. Сюди зазвичай відносять: бізнес-центри, бізнес-інкубатори, науково-технологічні центри, центри трансферу технологій, фонди підтримки малого підприємництва, лізингові компанії, консультативні центри, інші організації, основним завданням яких є сприяння розвитку малого і середнього підприємництва.

Аналітико-статистичні дослідження щодо забезпеченості об'єктами інфраструктури країни в цілому та окремих її регіонів проводяться майже кожного року державними установами (Державна служба статистики, Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва) та науковцями України (Беззубко Л. В., Варналій З. С., Гаєвська Л. М., Колісник Г. М., Копченко І. М., Кужель О. В. та ін.). Виходячи з їх результатів, наведемо деякі тенденції розвитку об'єктів інфраструктури загалом по Україні та

за окремими областями. Станом на 01.01.2007 р. в Україні діяло: 352 бізнес-центри, 80 бізнес-інкубаторів, 23 технологічних парки, 198 лізингових центрів, 1423 фінансово-кредитних установ (зокрема кредитних спілок – 982), фондів підтримки підприємництва – 163, інвестиційних та інноваційних фондів і компаній – 1093, інформаційно-консультативних установ – 1564, громадських об'єднань підприємців – 4592 [3]. На кінець 2011 року мережа інфраструктури підтримки підприємництва в регіонах України охоплювала вже: 558 бізнес-центрів; 80 бізнес-інкубаторів; 43 технопарки; 746 лізингових центри; 2184 небанківські фінансово-кредитні установи (зокрема 1606 кредитних спілок); 237 фондів підтримки підприємництва; 2964 інвестиційно-інноваційні фонди і компанії; 3184 інформаційно-консультативні установи [4].

За даними Державної служби статистики [5] у 2011 році продовжувалася тенденція 2010 року щодо зменшення кількості: лізингових центрів – на 19 од., кредитних спілок – на 166 од., фондів підтримки підприємництва – на 8 од., інвестиційно-інноваційних фондів і компаній – на 34 од., але разом із тим відбулися позитивні зміни: зросла кількість бізнес-центрів – на 45 од., бізнес-інкубаторів – на 11 од., інформаційно-консультативних установ – на 16 од., кількість громадських об'єднань суб'єктів підприємництва – на 133 одиниці.

Зміни в інфраструктурі підтримки підприємництва в регіонах країни відбувалися з початку 2011 року в різних напрямках. У переважній більшості регіонів кількість об'єктів інфраструктури залишилась без змін [5]. В окремих регіонах було створено нові об'єкти, наприклад: АР Крим (+4 бізнес-центри); Донецька область (+3 бізнес-центри, +13 інвестиційних фондів і компаній, +9 інноваційних фондів і компаній, -9 кредитних спілок); Житомирська область (+6 інвестиційних фондів і компаній, +1 інноваційний фонд, +36 інформаційно-консультативних установ); Одеська область (-3 небанківських фінансово-кредитних установ, +1 фонд підтримки підприємництва, +12 інвестиційних фондів і компаній, +11 інноваційних фондів і компаній). Основною причиною такого стриманого розвитку інфраструктури підтримки підприємництва є скорочення коштів на її функціонування [6]. До того ж не всі об'єкти інфраструктури працюють однозначно активно. Деякі з них після реєстрації проводять лише по одному засіданню, інші працюють досить повільно, а інколи – за власною необхідністю.

Отже, в сучасних умовах існує необхідність кількісного та якісного оцінювання рівня забезпеченості підприємництва об'єктами інфраструктури. Це дозволить дослідити вплив останніх на розвиток бізнес-середовища областей, прогнозувати необхідність створення нових інфраструктурних елементів за географічними, функціональними та галузевими ознаками.

Мета роботи полягає в дослідженні сучасного стану державного та приватного інфраструктурного забезпечення підприємництва Запорізької області (як одного з провідних регіонів України) на основі розроблених кількісних показників.

Результати дослідження. Запорізька область – економічно розвинений індустріально-аграрний регіон, де сконцентровано провідні металургійні, машинобудівні та енергогенеруючі підприємства України. За даними Державної служби статистики в області станом на 1 січня 2012 року зареєстровано 131861 суб'єкт підприємницької діяльності, з них 18139 товариств з обмеженою відповідальністю, 10326 приватних підприємств, 2516 фермерських господарств, 911 акціонерних товариств, 440 дочірніх підприємств, 28 іноземних підприємств тощо. Можна відмітити, що інфраструктура забезпечення підприємництва знаходиться на стадії „формування”, а саме:

– з метою сприяння розвитку підприємництва працюють органи місцевого самоврядування на рівні області, міст і районів;

– функціонує 62 громадські організації, 4 бізнес-центри, 1 бізнес-інкубатор, 8 лізингових центрів, 66 фінансово-кредитних установ (кредитних спілок, установ взаємного кредитування), 4 фонди підтримки підприємництва, 43 інвестиційних, інноваційних фондів і компаній, 12 бірж, 21 інформаційно-консультаційна установа, 48 страхових компаній (разом із філіями), 27 аудиторських компаній, працюють заклади бізнес-освіти та підвищення кваліфікації кадрів;

– відбуваються заходи, спрямовані на інформування підприємництва засобами Інтернет, зовнішньої реклами, радіо- та телебачення.

Детально проаналізуємо функціонуючі механізми інфраструктурного забезпечення підприємництва. Безпосередньо державна інфраструктурна підтримка малого та середнього бізнесу реалізується в рамках Закону України № 4618-VI від 22 березня 2012 року „Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні”, відповідно до якого „розвиток підприємництва забезпечують у межах своїх повноважень Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, спеціально уповноважений орган у сфері розвитку малого і середнього підприємництва” (Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства), «інші центральні органи виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим та Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування». На обласному рівні політика з

розвитку підприємництва реалізується відділом регуляторної політики та підприємництва Запорізької обласної державної адміністрації, на місцевому – управліннями та відділами розвитку підприємства. Їхніми основними завданнями є:

– реалізація та контроль виконання державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності та державної політики щодо розвитку підприємства;

– здійснення заходів щодо усунення правових, адміністративних, економічних та організаційних перешкод на шляху розвитку підприємства;

– створення системи консультативно-інформаційної підтримки, підготовки та перепідготовки кадрів для сфери господарської діяльності;

– впровадження та вдосконалення механізмів фінансово-кредитної підтримки суб'єктів господарювання, контроль за їх реалізацією;

– взаємодія з громадськими об'єднаннями.

Щодо розвитку інфраструктури підприємства на муніципальному рівні, в області працюють обласна та міські координаційні ради з питань розвитку підприємства, до складу яких входять представники органів місцевого самоврядування, громадських організацій, бізнесу, науки та засобів масової інформації. Кожні два роки приймається та реалізується Комплексна програма розвитку малого підприємства, метою якої є створення сприятливого бізнес-середовища, забезпечення сталого розвитку малого підприємства, збільшення його внеску в соціально-економічний розвиток Запорізького регіону та підвищення його конкурентоспроможності [7].

Функціонує Регіональний фонд підтримки підприємства, створений 20 травня 1999 року відповідно до Указу Президента України „Про державну підтримку малого підприємства” № 456/98 від 12.05.1998 [8]. Розроблений механізм надання фінансової підтримки суб'єктам підприємницької діяльності за рахунок обласного і місцевого бюджетів. У результаті фонд виступає в якості „інструмента” під час фінансування бізнес-проектів підприємств. У сфері консультаційної діяльності Фонд надає безкоштовні консультації з питань одержання фінансової допомоги, розроблення бізнес-планів, організації власної справи, проводяться консультативно-тематичні семінари для суб'єктів підприємницької діяльності в районах Запорізької області.

Інформаційне інфраструктурне забезпечення підприємства здійснює ДП „Запорізький державний центр науки, інновацій та інформатизації”, який виступає регіональним інформаційним пунктом Національного інформаційного центру зі співробітництва з Європейським Союзом у сфері науки і технологій. Центр здійснює інформаційне обслуговування і маркетингові дослідження за запитом користувачів, зокрема: нормативно-методичне забезпечення законодавчими актами з охорони праці, пожежної безпеки, енергозбереження тощо; маркетингові дослідження ринків; надання консалтингових послуг у сфері захисту прав

промислової власності, авторських і суміжних прав, охорони довкілля, ресурсо- та енергозбереження тощо.

Державне інвестиційне забезпечення інфраструктурної діяльності на регіональному рівні здійснюють: Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності Запорізької обласної державної адміністрації, Запорізький регіональний центр з інвестицій та розвитку, який входить до складу Державного агентства України з інвестицій і розвитку.

Найбільш ефективними є об'єкти інфраструктури, що створюються приватними та громадськими організаціями за участі місцевих органів влади та самоврядування. Послуги в таких установах є більш кваліфікованими, а їх вартість адаптується до попиту та можливостей підприємництва. Детально зупинимось на кожному з елементів недержавної інфраструктури підприємництва. Щодо об'єднань підприємців – в Запорізькій області їх діє 62 (рис. 1), серед яких домінують громадські організації (17), асоціації (11), спілки (10) та професійні спілки (8). Їх головним завданням є захист прав підприємців, надання консультацій та стимулювання розвитку (рис. 2). Послугами об'єднань підприємців користуються (рис. 3): широкий загал підприємців

(28 об'єднань), приватні підприємства (13), фермери (6) та підприємства вузького спектру діяльності (6).

Інноваційна інфраструктура в Запорізькій області є не досить розвинутою (У Запорізькій області функціонує лише 4 бізнес-центри: 1 – у м. Запоріжжі, 1 – в Бердянську та 2 – в Мелітополі. Вони надають консалтингові, освітні послуги, здійснюють операції з нерухомістю тощо. В Запоріжжі працює 1 бізнес-інкубатор). Це пояснюється концентрацією інноваційної активності на підприємствах, науково-дослідних інститутах і вищих навчальних закладах.

Фінансово-кредитна інфраструктура має досить розгалужену мережу з 8 лізингових центрів (всі вони розташовані в м. Запоріжжі), 66 фінансово-кредитних установ (більшість з них – у Запоріжжі – 14, Мелітополі – 10 та Енергодарі – 6), 4 фонди підтримки підприємництва (3 в Запоріжжі, 1 в Енергодарі) та 43 інвестиційних та інноваційних фондів і компаній. Щодо діяльності останніх слід зазначити, що більшість із них представлено (рис. 4) інвестиційними фондами (30 організацій), товариствами з обмеженою відповідальністю (5) та акціонерними товариствами (4). Їхню діяльність зосереджено в основному на приватному розміщенні цінних паперів (рис. 5).

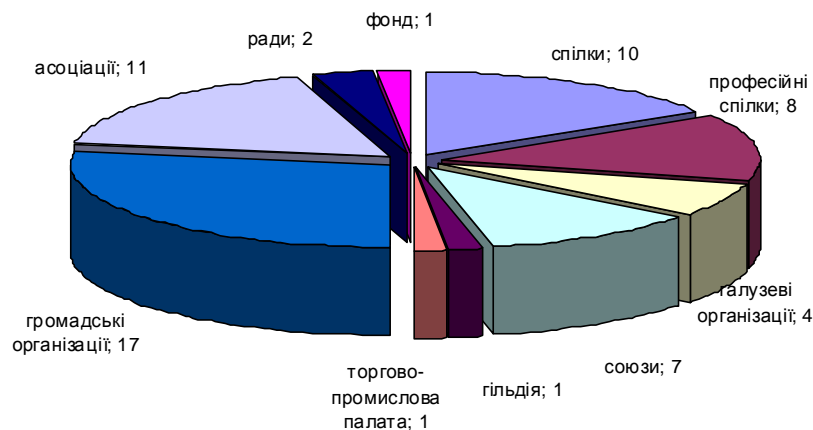

Рис. 1. Частки об'єднань підприємців Запорізької області за видами організацій

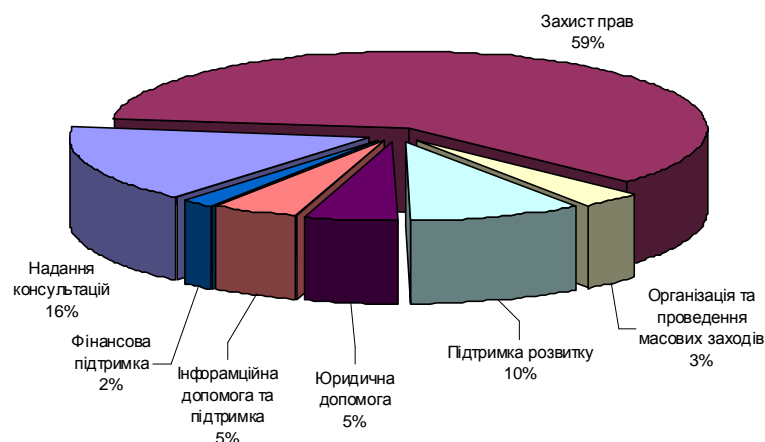

Рис. 2. Частки об'єднань підприємців Запорізької області за характером послуг, що надаються

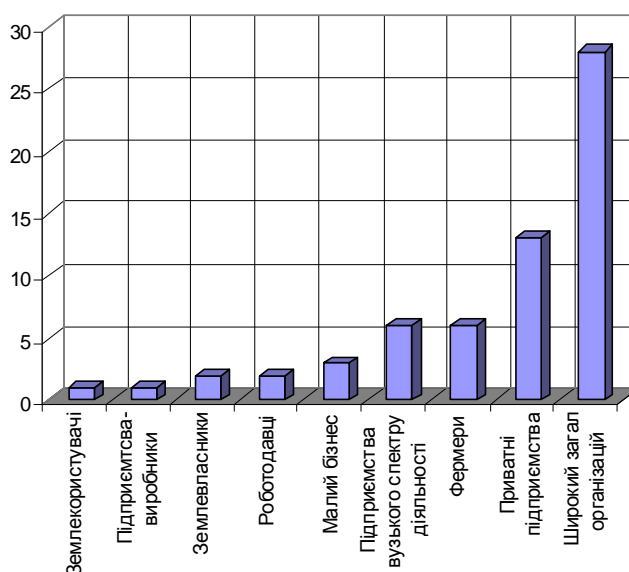

Рис. 3. Специфіка діяльності підприємств, яким надаються послуги об'єднаннями підприємств Запорізької області

Біржовий сектор представлено 12 біржами, 9 з яких – товарні, 1 – центральна універсальна з філією, та 1 – асоціація бірж. Більшість із них сконцентровано в м. Запоріжжі.

Загальна кількість організацій і установ, що надають інформаційно-консультаційні послуги з підтримки підприємництва (консультування, рекламна діяльність, формування баз даних, юридичні послуги, оцінка майна, бухгалтерські послуги тощо) в Запорізькій області, становить більше 150 установ, серед яких: приватні підприємства, товариства з обмеженою відповідальністю, державні підприємства, торгово-промислова палата, електронний центр, кредитно-брокерські компанії тощо.

В області функціонує близько 50 страхових компаній і філій, значна кількість банків та близько 30 аудиторських компаній.

Ступінь розвитку інфраструктури підприємництва доцільно оцінювати за рівнем забезпеченості нею. Ці коефіцієнти показують, скільки елементів інфраструктури припадає на 1000 підприємств регіону. Для цього розрахуємо загальний коефіцієнт забезпеченості елементами інфраструктури підприємництва:

$$K_{забезн.і.} = \frac{N_{ел.інф.}}{N_{підпр.}} \times 1000, \quad (1)$$

та коефіцієнти забезпеченості окремими елементами інфраструктури, на прикладі об'єднань підприємств:

$$K_{забезн.і.о.н.} = \frac{N_{ел.інф.о.н.}}{N_{підпр.}} \times 1000, \quad (2)$$

де $N_{ел.інф.}$ – кількість елементів інфраструктури підприємництва; $N_{підпр.}$ – кількість суб'єктів підприємницької діяльності в Запорізькій області (табл. 1);

$N_{ел.інф.з.о.}$ – кількість об'єднань підприємств серед елементів підприємницької інфраструктури.

Коефіцієнт забезпеченості розрахуємо за всіма проаналізованими елементами інфраструктури підприємництва (див. табл. 1): об'єднаннями підприємств, фінансово-кредитним установами, інвестиційними, інноваційними фондами і компаніями, біржами, інформаційно-консультаційними установами, страховими й аудиторськими компаніями.

Також розділимо міста і райони області за рівнем розвитку інфраструктури на сегменти:

1) високий рівень розвитку інфраструктури підприємництва (створено значна кількість елементів усіх типів);

2) достатній рівень розвитку інфраструктури (створено 5 – 6 типів об'єктів);

3) середній рівень (створено 3 – 4 з семи типів об'єктів інфраструктури);

4) низький рівень (створено один тип об'єктів інфраструктури);

5) відсутність інфраструктури підприємництва.

Картографічні результати аналізу наведено на рис. 7. На основі групування районів за рівнем розвитку інфраструктури проаналізуємо закономірності її формування в районах. Завдяки наявності всіх об'єктів інфраструктури в м. Запоріжжя спостерігається високий рівень її розвитку, однак через значну кількість суб'єктів підприємницької діяльності (68189) коефіцієнт забезпеченості складає лише 1,83 (оптимальним, на думку автора, є значення 3,0 – 4,5), а отже, мережа інфраструктури в місті потребує подальшого розширення. Варте на увагу співвідношення між коефіцієнтом забезпеченості та рівнем розвитку інфраструктури, адже, з однієї сторони, наявність усіх елементів інфраструктури ще не свідчить про достатню забезпе-

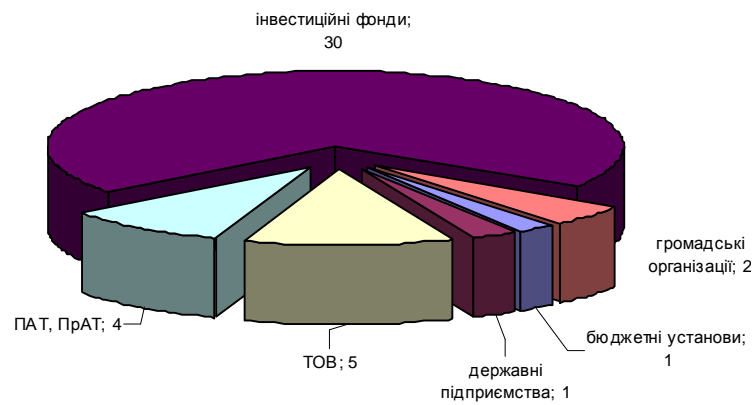

Рис. 4. Частки інвестиційних і інноваційних компаній Запорізької області за їх видами

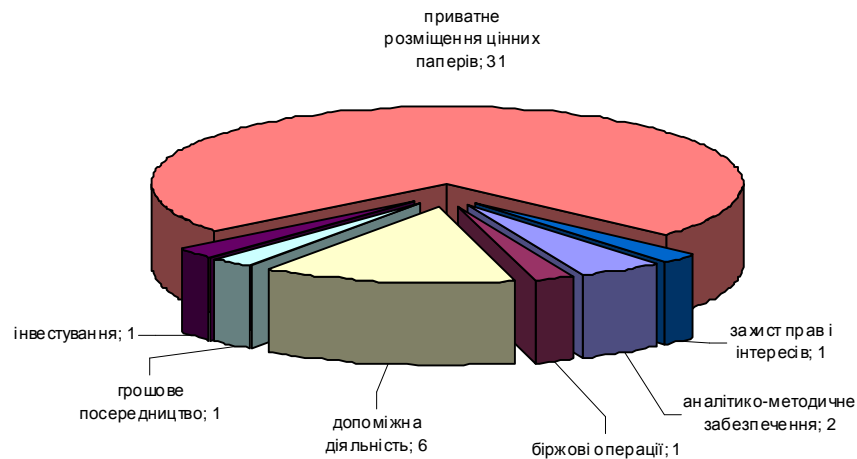

Рис. 5. Частки інвестиційних і інноваційних компаній за характером послуг

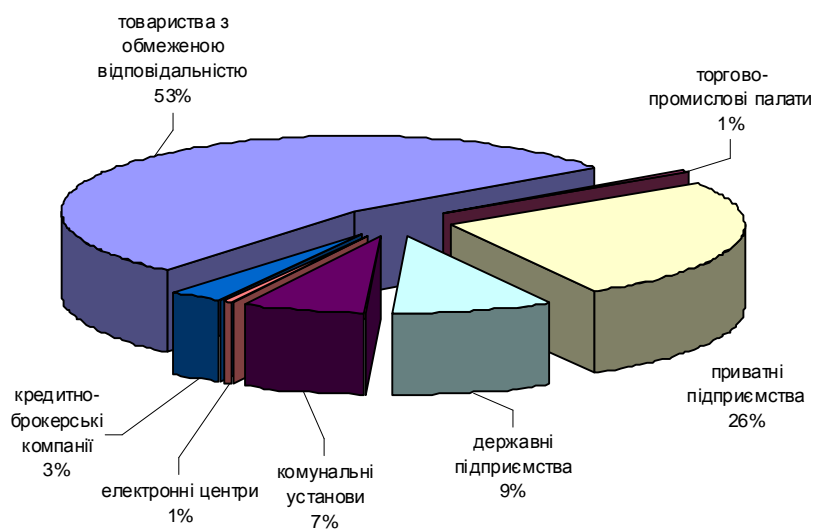

Рис. 6. Частки інформаційно-консультаційних компаній за видом підприємств

Таблиця 1

Забезпеченість міст і районів Запорізької області об'єктами інфраструктури підприємництва (станом на 01.01.2012 р.)

Кількість суб'єктів підприємницької діяльності станом на	Кількість об'єктів інфраструктури підприємництва										Коефіцієнт забезпеченості						Коефіцієнт забезпеченості інфраструктурою підприємництва	Група забезпеченості
	всього	фінансово-кредитних установ	інвестиційних, інноваційних фондів компаній	орж компанії	інформаційно-консультативних установ	страхових компаній	аудиторських компаній	об'єднань підприємств	фінансово-кредитних установ	інвестиційних, інноваційних установ	банківських, інших фінансових компаній	орж компанії	інформаційно-консультативних установ	страховими компаніями	аудиторськими компаніями	об'єднаннями підприємств		
м. Запоріжжя	125	14	39	9	12	12	22	17	0,21	0,18	0,13	0,18	0,18	0,18	0,32	0,25	1,83	1
м. Бердянськ	10504	27	4	2	2	12	5	2	0,38	0,19	0,19	0,19	0,19	0,48	0,19	2,57	2	
м. Енергодар	3247	18	6	1	2	4	4	5	1,85	0,31	0,31	0,62	0,62	1,54	1,54	5,54	2	
м. Мелітополь	15157	39	10	2	4	14	4	5	0,66	0,13	0,13	0,26	0,26	0,26	0,33	2,57	2	
м. Токмак	2807	14	4			4	4	6	1,43				1,43	1,43	2,14	4,99	3	
міста																		
Бердянський	1282	1						1									0,78	4
Василівський	4140	16	4	2		3		7	0,97		0,48			0,72	1,69	3,86	3	
Великобродський	242	1							4,13							4,13	4	
Веселівський	1176	4	2			1		1	1,70					0,85	0,85	3,40	3	
Вільнянський	2131	5	1			1		3	0,47					0,47	1,41	2,35	3	
Гуляйпільський	1202	8	2			6			1,66					4,99	6,66	6,66	4	
Запорізький	2169	0														0,00	5	
К-Дніпровський	1418	3	2					1	1,41						0,71	2,12	3	
Куйбишевський	1069	1	1						0,94							0,94	4	
Мелітопольський	2595	2						2							0,77	0,77	4	
Михайлівський	1230	8	5			2		1	4,07					1,63	0,81	6,50	3	
Новомиколаївський	613	2	1			1			1,63					1,63	3,26	3,26	4	
Оріхівський	2575	5	3					2	1,17						0,78	1,94	4	
Пологівський	1909	4	2					2	1,05						1,05	2,10	4	
Приазовський	1636	1	1						0,61						0,00	0,61	5	
Приморський	1953	4	1					3	0,51						1,54	2,05	4	
Розівський	399	2			1			1					2,51		2,51	5,01	4	
Токмацький	940	0														0,00	5	
Чернігівський	957	1				1								1,04		1,04	4	
Якимівський	2321	11	5			3		3	2,15					1,29	1,29	4,74	3	

ченість нею. З іншої сторони, мала кількість суб'єктів підприємницької діяльності дає високий коефіцієнт забезпеченості, а реальний рівень інфраструктурної підтримки залишається низьким. Тому, окрім кількісних розрахунків, необхідно якісно оцінювати забезпеченість інфраструктурою підприємництва.

Достатній рівень розвитку підтримки підприємництва зафіксовано у Бердянську, Мелітополі та Енергодарі з коефіцієнтом забезпеченості від 2,57 до 5,54.

Це вказує на наявність практично всіх об'єктів інфраструктурного забезпечення підприємницької діяльності, однак потребує кількісного зростання у Бердянську та Мелітополі. По 3 – 4 елементи інфраструктури створено у м. Токмаку, Василівському, Веселівському, Вільнянському, К.-Дніпровському, Михайлівському та Якимівському районах Запорізької області за досить значної кількості на 1000 підприємств (коефіцієнт забезпеченості складає від 2,12 до 6,50). Це пояснюється високим рівнем розвитку аграрного виробництва, близькістю до головних автомагістралей, а у К.-Дніпровському – розміщенням Енергодарської атомної електростанції.

Низький рівень інфраструктурного забезпечення (Бердянський, Великобілозерський, Гуляйпільський, Куйбишевський, Мелітопольський, Новомиколаївський, Орхівський, Пологівський, Приморський, Розівський та Чернігівський райони) зумовлюється і концентрацією об'єктів інфраструктури безпосередньо в містах (для Бердянського й Мелітопольського райо-

нів), і зосередженістю фермерських і обслуговуючих підприємств, які користуються об'єктами інфраструктури, у великих містах. Цими ж причинами може бути зумовлена відсутність об'єктів інфраструктури у Запорізькому, Токмацькому та Розівському районах.

Результати групування за рівнем розвитку інфраструктури підприємництва дозволили встановити, що на 1 групу (високий рівень, одне місто) приходить 68189 суб'єктів підприємництва, до 2 групи (достатній рівень) увійшли 3 міста/райони – 28908, до 3 групи (середній рівень) – 7 міст/районів – 15223, до 4 групи (низький) – 11 міст/районів – 14796, до 5 (відсутня інфраструктура) – 3 міста/райони – 4745 суб'єктів. Розрахунки кількісних показників забезпеченості та розвитку інфраструктури ще раз підтверджують, що ступень її розвитку є вищим у тих районах, де вища підприємницька активність, вказують на нерівномірність розвитку інфраструктури. Для розуміння реальної картини доцільно комплексно розглядати кількісні та якісні показники забезпеченості інфраструктурою підприємництва. Також потребують встановлення оптимальні значення коефіцієнту забезпеченості, які можуть бути визначені шляхом оцінювання інфраструктури підприємництва в інших областях України.

Висновки та перспективи подальших розвідок.

Інфраструктура підприємництва визначає швидкість та якість взаємодії малого, середнього та великого бізнесу, забезпечує координацію, розвиток і створення сприятливого підприємницького середовища в Україні та її

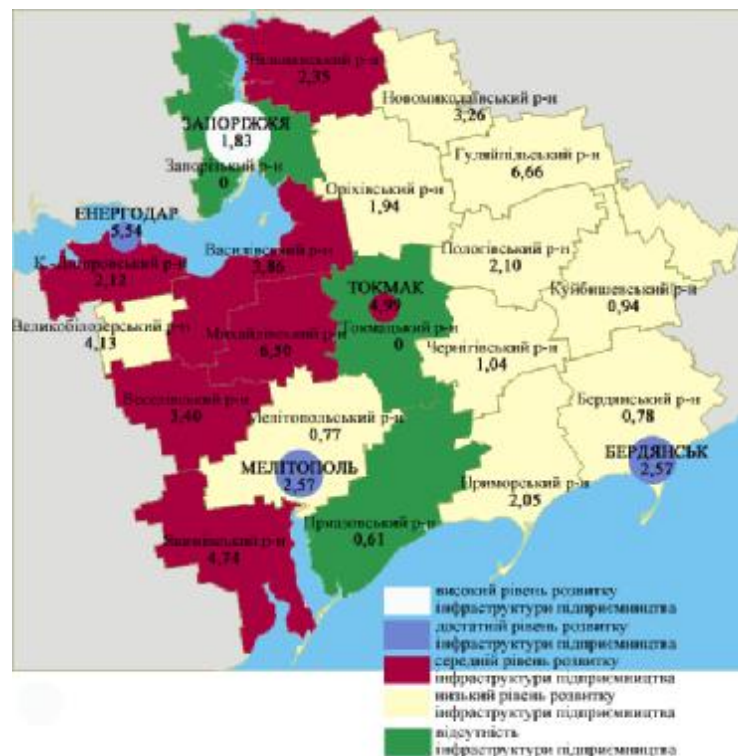

Рис. 7. Групування районів та міст Запорізької області за рівнем розвитку інфраструктури підприємництва

регіонах. З метою дослідження впливу об'єктів інфраструктури підприємництва на показники розвитку бізнес-середовища областей, прогнозування необхідності створення нових інфраструктурних елементів доцільним є кількісне та якісне оцінювання рівня забезпеченості підприємництва об'єктами інфраструктури.

Аналіз інфраструктури підприємництва Запорізької області як одного з економічно розвинених регіонів України показав, що вона знаходиться на стадії „формування”. Присутня державна підтримка, функціонують об'єкти інноваційної, фінансово-кредитної, організаційної інфраструктур.

Ступінь розвитку інфраструктури підприємництва оцінено кількісно на основі розрахунку коефіцієнту забезпеченості інфраструктурою підприємництва, який показує кількість її елементів на 1000 суб'єктів підприємницької діяльності. Проведено оцінку рівня розвитку інфраструктури шляхом розділення на сегменти з високим, середнім, достатнім, низьким рівнем розвитку інфраструктури та її відсутністю. На основі цього показано, що найбільшою інфраструктурною підтримкою користуються підприємці міст, Василівського, Веселівського, Вільнянського, К.-Дніпровського, Михайлівського та Якимівського районів Запорізької області.

Для розуміння реальної картини ступеня розвитку інфраструктури підприємництва доцільно комплексно розглядати кількісні та якісні показники забезпеченості нею. Отже, подальшого дослідження потребують питання якісного оцінювання інфраструктури підприємництва регіону. З метою встановлення оптимальних значень коефіцієнту забезпеченості необхідно провести дослідження інфраструктури підприємництва в інших регіонах.

Література

1. **Програма** економічних реформ на 2010 – 2014 рр. „Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.president.gon.ua/docs/Program_reform_FINAL_1.pdf. 2. **Закон** України „Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні” від 22.03.2012 року №4618-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> 3. **Взаємодія** громадських організацій, місцевої влади та підприємств [Текст] / Л. В. Беззубко, О. В. Долгальова, О. В. Балабенко та ін. – Донецьк : Норд-компьютер, 2007. – 250 с. 4. **Звітні** матеріали Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua>. 5. **Статистичні дані** Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. 6. **Гаєвська Л. М.** Розвиток малого підприємництва в контексті державної регуляторної політики / Л. М. Гаєвська // Інноваційна економіка. – 2012. – № 6 (32). – С. 294 – 298. 7. **Комплексна програма** розвитку малого підприємництва в Запорізькій області на 2011 –

2012 роки, затверджена рішенням обласної ради від 24.02.2011 № 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zoda.gov.ua/article/1782/programi-uvipovidniy-sferi.html> 8. **Веб-сайт** Державної організації „Регіональний фонд підтримки підприємництва в Запорізькій області” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rbc.zp.ua>.

Антонюк Д. А. Аналіз сучасного стану інфраструктурного забезпечення підприємництва Запорізької області

У дослідженні розглянуто питання оцінювання рівня розвитку інфраструктури підприємництва регіонів. На основі розрахунку коефіцієнту забезпеченості, який показує кількість елементів інфраструктури на 1000 суб'єктів підприємницької діяльності, та групування міст і районів області за рівнем розвитку інфраструктури, проведений кількісний аналіз сучасного стану інфраструктури підтримки підприємництва Запорізької області.

Ключові слова: підприємництво, інфраструктура підприємництва, суб'єкти підприємницької діяльності, коефіцієнт забезпеченості об'єктами інфраструктури.

Антонюк Д. А. Анализ современного состояния инфраструктурного обеспечения предпринимательства Запорожской области

В исследовании рассмотрены вопросы оценки уровня развития инфраструктуры предпринимательства регионов. На основе расчета коэффициента обеспеченности, который показывает количество элементов инфраструктуры на 1000 субъектов предпринимательской деятельности, и группировки городов и районов области по уровню развития инфраструктуры, проведен количественный анализ современного состояния инфраструктуры поддержки предпринимательства Запорожской области.

Ключевые слова: предпринимательство, инфраструктура предпринимательства, субъекты предпринимательской деятельности, коэффициент обеспеченности объектами инфраструктуры.

Antoniuk D. A. Analysis of the Zaporozhye Region Ensure Business Infrastructure Current State

The work covers assessments of the level of areas business infrastructure development estimation. Quantitative analysis of the current state of Zaporozhye region business support infrastructure was provided. It was based on the calculation of the coefficient, which shows the quantity of infrastructure elements for 1000 business entities and cities and districts grouping by the level of infrastructure development.

Key words: entrepreneurship, entrepreneurship's infrastructure, business entity, a coefficient of infrastructure facilities.

Стаття надійшла до редакції 14.11.2012
Прийнято до друку 20.12.2012